

A. Algemene richtlijnen.

Het handhaven van de regelvoorschriften met betrekking tot passief spel heeft tot doel om niet-aantrekkelijk en bewuste spelvertraging te voorkomen. Voorwaarde daarvoor is, dat de scheidsrechters gedurende de gehele wedstrijd passieve spelwijzen consequent onderkennen en beoordelen.

Passief spel kan gedurende alle spelfasen van de aanval voorkomen, dus tijdens de het overbruggen van het speelveld, in de opbouw- en in de afsluitingsfase.

Passief spel zal vooral vaker voorkomen in de volgende spelsituaties:

- wanneer een team een kleine voorsprong heeft tegen het einde van de wedstrijd,
- wanneer een team in ondertal speelt vanwege een tijdelijke uitsluiting,
- wanneer de tegenpartij superieur is, vooral in de verdediging.

De criteria, die hierna nader worden toegelicht, komen tijdens de wedstrijd zelden alleen voor, maar moeten door de scheidsrechters in hun totaliteit worden beoordeeld. Meer specifiek moet rekening gehouden worden met de invloed van actieve verdedigingsarbeid, volgens de regels uitgevoerd.

B. Het gebruik van het waarschuwingsteken.

Het waarschuwingsteken zou vooral in de volgende situaties gegeven moeten worden:

B1. Waarschuwingsteken bij langzame spelerswissel of langzame overbrugging van het speelveld.

Beoordelingscriteria zijn vooral:

- spelers wachten midden op het speelveld tot spelerswissels zijn voltooid;
- een speler vertraagt de uitvoering van een vrije worp (hij doet net of hij niet weet waar de worp moet worden genomen), bij een beginworp (de doelverdediger haalt de bal langzaam op, speelt deze opzettelijk slecht naar het midden of brengt deze langzaam naar het midden), bij een uitworp of inworp, nadat het team al eerder is vermaand.
- een speler is stilstaand aan het tippen,
- de bal wordt teruggespeeld op de eigen speelhelft, zelfs zonder dat de tegenstander druk uitoefent.

B2. Bij vertraagde spelerswissel tijdens de opbouwfase in de aanval.

Kenmerkende beoordelingscriteria zijn:

- alle spelers hebben hun aanvalsposities ingenomen;
- het team start de opbouwfase met het voorbereidende samenspel;
- en pas dan volgt er een spelerswissel van het aanvallende team.

Commentaar: Een team, dat vanaf de eigen helft een break-out speelt, maar er niet in slaagt om op de helft van de tegenpartij daaruit direct tot een doelschot te komen, mag aansluitend nog overgaan tot een spelerswissel.

B3. Waarschuwingsteken bij een te lange opbouwfase.

In principe moet een team de gelegenheid krijgen om de aanval op te bouwen met het daarbij behorende samenspel.

Kenmerkende beoordelingscriteria voor een té lange opbouwfase zijn:

- het lukt de aanval niet om de aanval doelgericht af te ronden;

Commentaar: er is sprake van een doelgerichte afrondingsfase indien het team in balbezit tactische middelen gebruikt, een ruimtevoordeel creëert ten opzichte van de verdediging, of indien zij, vergeleken met de voorafgaande opbouwfase, duidelijk het tempo versnellen.

- herhaaldelijk op en neer spelen van de bal, terwijl de spelers stilstaan of van het doel weg bewegen;
- herhaaldelijk stuiten op dezelfde plaats;
- bij 1-tegen-1-acties: voortijdig afdraaien door de balbezitter, wachten op spelonderbrekingen door de scheidsrechters, geen ruimtevoordeel voor de balbezitter ten opzichte van de verdediger;
- actieve verdedigingsacties: actief spel van de verdediging verhindert de tempoversnellingen van de aanval, bijvoorbeeld door het sperren van pass- en loopwegen;
- een bijzonder beoordelingscriterium voor een te lange opbouwfase is het niet kunnen komen tot een duidelijke tempoversnelling door het aanvallende team tussen de opbouw- en afsluitingsfase.

C. Hoe moet het waarschuwingsteken gegeven worden?

Indien een scheidsrechter (veld- of doelscheidsrechter) de ontwikkeling van passief spel onderkent, doet hij zijn arm omhoog (handsignaal 17) Dit doet hij om aan te geven, dat het team geen poging doet om een kans voor een doelschot uit te spelen. De andere scheidsrechter moet dan dit signaal overnemen.

Het handsignaal geeft aan, dat de balbezittende partij geen poging onderneemt, om een duidelijke scoringskans te creëren of herhaaldelijk de voortzetting van het spel vertraagt.

Het handsignaal moet aangehouden worden tot:

- de aanval voorbij is,
- het handsignaal niet langer geldig is (zie onderstaand aanwijzing)

Een aanval begint bij het in balbezit komen en eindigt op het moment, dat er een doelpunt wordt gemaakt of bij balverlies.

Het waarschuwingsteken is normaal gesproken gedurende de hele rest van de aanval van toepassing. Tijdens een aanval zijn er echter 2 situaties, waarin de beoordeling “passief spel” niet langer geldig is en het signaal wordt opgeheven.

- a. Het balbezittende team voert een schot op doel uit en de bal stuit van het doel of van de doelverdediger weer terug het speelveld in, of de bal gaat over de zijlijn.
- b. Een speler of een teamofficial van de verdedigende partij krijgt een persoonlijke straf vanwege een overtreding of vanwege onsportief gedrag, volgens regel 16.

In beide situaties moet het team in balbezit tijd voor een nieuwe opbouwfase worden gegeven.

D. Hoe te handelen na het geven van het waarschuwingsteken?

Na het geven van het waarschuwingsteken moeten de scheidsrechters het balbezittende team de gelegenheid geven hun speelwijze te veranderen. (Hierbij moeten de scheidsrechters rekening houden met het prestatieniveau op verschillende leeftijd en met de verschillen in klasse.) Zo wordt het gewaarschuwde team de gelegenheid geboden om een doelgerichte aanvalshandeling voor te bereiden. Onderneemt het balbezittende team geen herkenbare poging om tot een doelschot te komen, dan beslist een van de scheidsrechters dat er sprake is van passief spel (7:11-12) (zie de onderstaande beoordelingscriteria voor het handelen na het geven van het waarschuwingsteken)

Beoordelingscriteria nadat het waarschuwingsteken gegeven is:

D1. Aanvallend team

- geen duidelijke tempoversnelling;
- geen duidelijke actie richting doel;
- 1-ten-1-actie, waarbij niet geprobeerd wordt om ruimtevoordeel te halen;
- vertraging bij het spelen van de bal (bijvoorbeeld op basis van het blokkeren van passwegen door het verdedigende team.

D2. Verdedigende team.

- Het verdedigende team probeert door reglementaire actieve spelwijzen een tempoversnelling, respectievelijk een doelgerichte aanvalsactie te verhinderen.
- Er mag niet besloten worden tot passief spel, als de agressieve verdediging door voortdurende overtredingen de aanvalsgolf verstoort.

E. Aanhangsel.

Kenmerken van tempoverlaging.

- Spel in de breedte, in plaats van in de diepte, richting doel.
- Veel kris-kras loopbewegingen zonder druk op de verdediging
- Geen actie in de diepte, bijvoorbeeld door 1-tegen-1-acties of alleen passes naar spelers die zich tussen de doelgebiedlijn en de vrije-worplijn bevinden.
- Voortdurende heen en weer spelen tussen twee spelers, zonder duidelijke tempoversnelling met acties richting doel.
- De bal wordt meerdere keren via alle spelposities (vleugel-, cirkel-, en opbouwspeler) gespeeld, zonder dat een duidelijke tempoversnelling met acties richting doel herkenbaar zijn.

Kenmerken van 1-ten-1-acties, waarbij niet geprobeerd wordt ruimtevoordeel te behalen, zijn onder andere:

- 1-ten-1-acties in een situatie, waarbij (duidelijk) geen doorbraakruimte aanwezig is (de doorbraakruimte wordt door meerdere tegenspelers geblokkeerd)
- 1-ten-1-acties zonder herkenbare poging om door te breken,
- 1-ten-1-actie met het doel uiteindelijk een vrije worp toegekend te krijgen (bijvoorbeeld door zich vast te laten pakken zonder de 1-ten-1-actie af te breken ondanks een mogelijk tot doorbreken.

Kenmerken van een regelconforme actieve verdediging:

- Poging, om spelonderbrekingen te voorkomen, zonder overtredingen,
- Loopwegen van de aanvallers blokkeren, ten dele zelfs door 2 spelers,

- Passwegen blokkeren door (ver) uit te stappen,
- Offensieve verdedigingsacties, waardoor de aanvallers teruggedrongen worden,
- Provoceren dat de aanvallers passes moeten geven, terug naar ongevaarlijke posities.